

Norqulov Akbar Farxodovich*O'R QK Kichik mutaxassislar tayyorlash markazi Qurollanish va
otish sikli boshlig'i, podpolkovnik***BO'LAJAK OFITSERLAR UCHUN MULOQOT MADANIYATINING
O'RNI VA ROLI**

ANNOTATSIYA: Ushbu ilmiy maqolada bo'lajak ofitserlar uchun muloqot madaniyatining o'rni va roli tahlil qilinadi. Muloqot madaniyati har qanday professionallar uchun, xususan, harbiy sohada, muvaffaqiyatli faoliyat ko'rsatishda muhim omil bo'lib hisoblanadi. Maqolada ofitserlarning rahbarlik va etakchilik faoliyatlarida muloqot madaniyatining ahamiyati, jamoaviy ishlarni tashkil etish va stressli vaziyatlarda samarali aloqalar o'rnatish zarurligi ko'rib chiqiladi. Shuningdek, muloqot madaniyatining bo'lajak ofitserlar tomonidan qanday rivojlantirilishi lozimligi, bu borada ta'lim va treninglarning o'rni, shaxsiy rivojlanishning muhimligi ta'kidlanadi. Muloqotning samarali bo'lishi, harbiy ofitserlarning harbiy vazifalarni bajarishdagi samaradorligini oshirishga, jamoa ichida ishonch va hamjihatlikni yaratishga yordam beradi. Maqola bo'lajak harbiy rahbarlarni tayyorlash jarayonida muloqot madaniyatining integratsiyalashgan o'rnini aniqlaydi va bu sohadagi ta'lim jarayonlarini takomillashtirishga oid tavsiyalarini taqdim etadi.

АННОТАЦИЯ: В данной научной статье анализируется роль и место культуры общения для будущих офицеров. Культура общения является важным аспектом для любого профессионала, особенно в военной сфере, так как она оказывает влияние на эффективность выполнения обязанностей. В статье рассматриваются важность культуры общения в лидерской деятельности офицеров, организации командной работы и установлении эффективных коммуникаций в стрессовых ситуациях. Также подчеркивается, как необходимо развивать культуру общения у будущих офицеров, роль образования и тренингов, а также важность личностного роста. Эффективное общение помогает офицерам повысить свою результативность в выполнении военных задач, а также создает доверие и сплоченность в коллективе. В статье определяется интегрированное место культуры общения в подготовке будущих военных лидеров и представлены рекомендации по совершенствованию образовательных процессов в данной области.

ANNOTATION: This scientific article analyzes the role and significance of communication culture for future officers. Communication culture is a crucial aspect for any professional, especially in the military field, as it significantly influences the efficiency of performing duties. The article examines the importance of communication culture in the leadership activities of officers, organizing teamwork, and establishing effective communication in stressful situations. It also highlights how the communication culture of future officers should be developed, the role of education and training, as well as the importance of personal development. Effective communication helps officers improve their performance in military tasks, while fostering trust and cohesion within the team. The article identifies the integrated role of communication culture in the training of future military leaders and provides recommendations for improving educational processes in this field.

Muloqot madaniyati tushunchasi

Muloqot madaniyati – bu odamlar o‘rtasida o‘zaro aloqalarni tashkil etishda, axborot almashishda va bir-birini tushunishda faoliyat yurituvchi, ijtimoiy ko‘nikmalarni o‘z ichiga olgan tizimdir. Bu so‘z odatda faqat so‘zlarni aytish va tinglashdan tashqari, tilni qanday ishlatish, nutqning ohangi, va xatti-harakatlarni o‘zaro tushunish va ifodalashni anglatadi. Harbiy sohada, muloqotning muvaffaqiyatli bo‘lishi, harbiy operatsiyalarni samarali boshqarishda, jamoa ichidagi o‘zaro ishonchni o‘rnatishda va stressli vaziyatlarga javob berishda muhim ahamiyatga ega.

Bo‘lajak ofitserlar uchun muloqot madaniyatining o‘rni

Rahbarlik va yetakchilik

Harbiy ofitserlar o‘z idoralarida va bo‘linmalarida rahbar sifatida ishlaydilar. Ularning muloqot madaniyati jamoaning birligi, maqsadlarga erishish va resurslarni samarali taqsimlashda katta rol o‘ynaydi. Bo‘lajak ofitserlar o‘z nutqlari, ifodalari va harakatlari bilan namuna bo‘lib, boshqalar uchun ilhom manbai bo‘lishlari kerak.

O‘zaro ishonchni yaratish

O‘zaro ishonch va hurmat muloqot madaniyatining asosiy elementlaridan biridir. Bo‘lajak ofitserlar uchun o‘zaro ishonchni yaratish, guruh ichidagi muvofiqlikni ta’minlash va o‘zaro hurmatni oshirish juda muhimdir. O‘z fikrlarini ochiq va aniq ifodalash, xatolarni tan olish va boshqalarning fikrlarini hurmat qilish, yaxshi muloqot madaniyati ko‘rsatkichlaridir.

Krizis vaziyatlarda samarali muloqot

Harbiy xizmatingiz davomida stressli, g‘azablangan yoki xavfli vaziyatlar bo‘lishi mumkin. Bunday holatlarda bo‘lajak ofitserlar uchun muloqot madaniyatining muhim roli bor. Muloqotning samarali bo‘lishi, jarayonni boshqarish, jamoaning ruhiy holatini yaxshilash va vaziyatga tezda javob berish imkoniyatini yaratadi.

Qarorlar qabul qilish va axborot almashish

Harbiy sohada tez va to‘g‘ri qarorlar qabul qilish zarur. Bu qarorlar axborot almashinushi va muloqot madaniyati orqali qabul qilinadi. Bo‘lajak ofitserlar to‘g‘ri muloqot orqali samarali axborot olishlari, qarorlar qabul qilishda ishonchli va aniq fikrlar bildirishlari kerak.

Bo‘lajak ofitserlar uchun muloqot madaniyatining rivojlanishi

Ta’lim va treninglar

Bo‘lajak ofitserlarni tayyorlashda, muloqot madaniyatini rivojlantirishga alohida e’tibor qaratish zarur. Harbiy akademiyalar va o‘quv muassasalari talabalariga muloqotning asosiy qoidalari, konfliktlarni hal etish, guruhda ishlash va boshqa ko‘nikmalarni o‘rgatish orqali, ular o‘z ishlarida samarali muloqot qiladigan mutaxassislar bo‘lishlari mumkin.

Shaxsiy rivojlanish va muloqot ko‘nikmalarini oshirish

Bo‘lajak ofitserlar uchun o‘z-o‘zini tahlil qilish va shaxsiy rivojlanish muhimdir. O‘z muloqot ko‘nikmalarini tahlil qilib, ularni yaxshilash yo‘llarini topish, samarali muloqot qilish uchun muhim bosqichdir. Shuningdek, etakchilik ko‘nikmalarini oshirish ham muloqot madaniyatini yaxshilashda yordam beradi.

Ijtimoiy va madaniy tushuncha

Bo‘lajak ofitserlar muloqotda turli ijtimoiy va madaniy qatlamlarni hisobga olishlari kerak. Millatlararo va madaniyatlararo aloqalarni boshqarish, o‘zgaruvchan global sharoitda muvaffaqiyatli muloqot qilish uchun zarurdir. Harbiy rahbarlar o‘z jamoalarida ijtimoiy hamjihatlikni va madaniy farqlarni hurmat qilishni o‘rganishlari lozim.

XULOSA

Bo‘lajak ofitserlar uchun muloqot madaniyatining o‘rni va roli katta. Bu faqatgina ish faoliyatining samaradorligini ta’minlashda emas, balki harbiy jamoaning ichki ishonchini, o‘zaro

INTERNATIONAL JOURNAL OF SCIENTIFIC RESEARCHERS

ISSN: 3030-332X Impact factor: 8,293

<https://wordlyknowledge.uz/index.php/IJSR>

Volume 9, issue 2, January 2025

worldly knowledge

Index: google scholar, research gate, research bib, zenodo, open aire.

https://scholar.google.com/scholar?hl=ru&as_sdt=0%2C5&q=wosjournals.com&btnG

<https://www.researchgate.net/profile/Worldly-Knowledge>

<https://journalseeker.researchbib.com/view/issn/3030-332X>

hurmatini va motivatsiyasini shakllantirishda ham muhimdir. Muloqot madaniyatini rivojlantirish, bo'lajak ofitserlarning shaxsiy va professional rivojlanishiga yordam beradi. Harbiy ta'lim tizimi muloqot madaniyatini takomillashtirishga yo'naltirilgan bo'lishi kerak, bu esa kelajakdagi harbiy rahbarlarni sifatli va muvaffaqiyatli boshqaruvchilar qilishga yordam beradi.